

(ਹਸਬ ਜ਼ਾਬਤਾ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕੋਈ ਨਾ ਛਾਪੇ)

ਦਸਖਤ ਜਾਂ ਮੋਹਰ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਮਾਲ ਚੋਰੀਏ ਸਮਝੋ

ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ

ਕ੍ਰਿਤ ਕਵਿ ਜੀਵਾ ਸਿੰਘ

ਜਿਸ ਨੂੰ

੬. ੧. ੧੭

ਜੀਵਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਪਾਸੋਂ

ਹਕ ਕਾਪੀ ਰਾਈਟ ਖਰੀਦ ਕਰ

ਮੀਆਂ ਮਹਿਮਦ ਬਖ਼ਸ਼

ਫਜਲ ਹੁਸੈਨ ਤਾਜਰਾਨ ਕੁਤਬ ਲੁਦਿਆਨਾ ਨੇ
ਭਾਈ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਕਵੀਸ਼ਰ ਪਾਸੋਂ ਸੁਧ
ਕਰਾਕੇ ਛਪਵਾਈ

یہ کتاب نیز بر قسم کی کتابیں شیخ محمد بخش فضل حسین
تاجران کتب لودیانہ سے مل سکتی ہیں

(ਸਿਰਫ ਟੈਟਲ ਪੇਜ) ਪੰਜਾਬ ਕੁਮਰਸ਼ਲ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਵਿਚ ਭਾਈ ਰਲਾਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਛਪਿਆ ॥

੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਕਿੱਸਾ ਸੋਹਣੀ ਮੇਹੀਂ ਵਾਲ

ਕ੍ਰਿਤ ਕਵਿ ਜੀਵਾ ਸਿੰਘ ਕੀ ਲਿਖਜਤੋ

ਸਵੈਯਾ ॥ ਆਦਿ ਉਮਾਪਤਿ ਕੇ ਸੁਤ ਕੇ ਮਮ ਬੰਦਨਾਹੈ ਉਰ
ਧਾਰਨ ਕੋ ॥ ਸੋ ਗਨੇਸ਼ ਕਲੇਸ਼ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰੇ ਦਲ ਬੰਚਕ
ਦੁਸ਼ਟ ਬਿਡਾਰਨ ਕੋ ॥ ਤੂੰਹੀ ਸੰਗਸਹਾਇਕ ਹੈਂ ਦੁਰਗੇ ਕਵਿ
ਕੇ ਮਨਬੁਧਿ ਖਲਾਰਨਕੈ। ਜੀਵਾਸਿੰਘਰਿਹਾ ਤੁਮਰੀ ਸਰਣੀ
ਛੰਦ ਸੋਹਨੀ ਨਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕੋ ॥੧॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਤੂੰ
ਹਰਣਾਕਸ਼ ਛੇਦਨ ਕੋ ਨਰਸਿੰਘ ਭਯੋ ਪਰਲਾਦ ਕੇ ਕਾਜਾ॥
ਬਾਵਨ ਰੂਪ ਧਰਯੋ ਤੁਮਨੇ ਸੁਰ ਰਾਜਕੇ ਕਾਜ ਛਲਿਓ ਬਲ
ਰਾਜਾ ॥ ਦ੍ਰੋਪਤਾ ਚੀਰ ਉਬਾਰ ਦਯੋ ਤੁਮ ਰਾਖ ਲਯੋ ਸਰਨਾ
ਗਤਿ ਲਾਜਾ ॥ ਸੇਵਕ ਸਿਖ ਉਬਾਰਣ ਕੋ ਭਵ ਸਾਗਰ
ਤਾਰਣ ਕਾਜ ਜਹਾਜਾ॥੨॥ ਇਹ ਜਾਨ ਕਰੋ ਮੁਹਿ ਆਪਦਯਾ
ਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੁਮਰੀ ਵਲ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇਓ ॥ ਜਲ ਮੱਧ
ਛੁਡਾਏ ਬਲੀਗਜਕੇ ਤੁਮ ਰਾਖਲਯੋ ਨਹਿ ਡੂਬਣਪਾਇਓ।
ਪ੍ਰਗੱਟਹੂਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਭੂਲ ਰਹੇ ਜਨ ਮਾਰਗ
ਪਾਇਓ ॥ ਤੋਬਲਤੇ ਜੀਵਾਸਿੰਘ ਕਹੇ ਹਮ ਚਾਹਤ ਹੈਂ ਮਹੀਂ
ਵਾਲ ਬਨਾਇਓ ॥੩॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਏਸ ਜੋ ਜਹਾਨ ਰੁਸੂ
ਰਬ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਰਹੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਇਮਾਨ ਤੇ ਜਹਾਨ ਸਾਰੇ

ਗਾਉਂਦਾ ॥ ਭਏ ਮਨਜੂਰ ਘਰ ਆਸ਼ਕੀ ਦਾ ਦੂਰ ਜਿਵੇਂ
 ਚੜਨਾ ਖਜੂਰ ਹਥ ਬਿਰਲਾਈ ਪੈਂਉਂਦਾ ॥ ਡੰਗਦਾ ਇਸ਼ਕ
 ਕਰ ਸਿਟਦਾ ਵਿਰਾਨ ਹੋਇ ਜਾਨ ਉਦਿਆਨ ਜਿਨਾਂ ਵਲ
 ਫੇਰਾ ਪਾਉਂਦਾ ॥ ਜਿਵੇਂ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਬਾਤ
 ਅਗੇ ਬੀਤਿਆ ਹਵਾਲ ਜੀਵਾਸਿੰਘ ਹੈ ਸੁਨਾਉਂਦਾ ॥ ੪ ॥ ਬਡੇ
 ਉਸਤਾਦ ਕੰਮ ਹੁਨਰਾਂ ਦੇ ਯਾਦ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਲਾਦ
 ਤੁਲਾ ਨਾਮ ਥੀਂ ਸਦਾਉਂਦਾ ॥ ਨੇਕਵੰਦ ਭਲਾ ਇਹੋ ਦਿਲ
 ਵਿਚ ਸੋਕ ਰਹੇ ਸਾਂਝ ਨ ਜਹਾਨ ਗੰਮ ਸਭ ਨੂੰ ਹਰਾਉਂਦਾ ॥
 ਬਾਗ ਤੇ ਮਸੀਤਾਂ ਏਹੋ ਪੁੰਨਦੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਆਏਗਏ ਅਸ਼ਰਾਮ
 ਲਖ ਤਕੀਏ ਬਨਾਉਂਦਾ ॥ ਵਧੀਆ ਦੁਕਾਨ ਕਾਰੀਗਰ
 ਹੈ ਮਹਾਨ ਸੁਣ ਭਾਂਡਿਆਂ ਤਰੀਫ਼ ਸਭ ਦੇਖਣੇ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ॥
 ੫ ॥ ਬੈਠਕਾਂ ਚਬਾਰੇ ਪਾਏ ਬਡੇ ਅਸ਼ਰਾਮ ਭਾਰੇ ਪੁੰਨਰਾਹ ਪੈਸਾ
 ਜੋ ਧਰਮ ਹੇਤ ਲਾਉਂਦਾ ॥ ਬੰਗੁਲੇ ਰੰਗੀਲੇ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸੇ
 ਉਸਾਰੇ ਆਏ ਗਏ ਜੋ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਪੁਵੈਉਂਦਾ ।
 ਕੇਤਨੇ ਮਕਾਨ ਅਸਥਾਨ ਦਰਵੇਸ਼ਾਂ ਤਾਂਈ ਤਕੀਏ ਤੇ ਦਾਇ
 ਦਾ ਮੇਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ॥ ਦਯਾਵਾਨ ਲੋਕ ਕੋਈ ਸੈਆਂ
 ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਧਾ ਹੋਏ ਨਾ ਹਰੇਕ ਜੀਵਾਸਿੰਘ ਹੈ ਸੁਨਾਉਂ-
 ਦਾ ॥ ੬ ॥ ਬਾਵਲੀ ਤਲਾਉ ਕਈ ਬਾਗਭੀ ਲਵਾਇ ਦਿਤੇ
 ਬਾਰਾਂਦਰੀ ਚੈਂਕ ਚਾਰੇ ਤਰਫ ਰਖਾਏ ਹੈਂ । ਹੋਦ ਭਰੇ ਜਲ ਦੇ
 ਹਮੇਸ਼ ਹੀ ਰਹਣ ਪੂਰੇ ਪੀਵਣ ਜਨਾਵਰ ਅਨੇਕ ਸੁਖ ਪਾਏ
 ਹੈਂ ॥ ਵਗਣ ਫੁਹਾਰੇ ਤੇ ਉਭਾਰੇ ਖਾਇ ਗਿਰੇ ਜਲ ਵਾਂਗ ਜੋ

ਅਨਾਰ ਚੜ ਛੁਟਨ ਸੁਵਾਏ ਹੈਂ ॥ ਰਚਨਾ ਅਪਾਰ ਜਗ
ਬਣੀ ਹੈ ਭਿਸਤਵਾਲੀ ਜੀਵਾਸਿੰਘ ਦੇਖ ਚਿਤ ਸਭਕੇ ਲੁਭਾ
ਇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥ ਸਜਨ ਪਾਲੋਪਾਲੀਆਂ ਬਗੀਚੀਆਂ ਨਿਰਾਲੀ
ਆਂ ਲਮਕ ਰਹੀਆਂ ਡਾਲੀਆਂ ਝੁਕੇ ਜੋ ਨਾਲ ਭਾਰਦੇ ॥
ਗੇਂਦਾ ਗੁਲਬਾਸ ਜੋ ਟਹਕ ਰਿਹਾ ਥਾਂਇ ਥਾਂਇ ਮੌਲ ਰਹੇ
ਬੂਟੇ ਚੰਬੇ ਕੇਵੜੇ ਅਨਾਰਦੇ ॥ ਕੇਤਕੀ ਰੁਵੇਲ ਖਿੜ ਰਹੀ
ਵਿੱਚ ਦਾਖ ਬੇਲ ਸਾਉਗੀ ਮੁੱਨਕਾਪੂਰਰਿਹਾ ਵਿਚ ਡਾਰਦੇ ॥
ਮਰੂਆ ਚੰਬੇਲੀ ਐ ਸਰਸ ਰਹੀ ਲਾਜਵੰਤੀ ਕਰਾਂਕੀ ਬਿਆਨ
ਐਸੀ ਖਿੜੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰਦੇ ॥ ੮ ॥ ਜਾਮਣ ਜਮੋਆ ਅੰਬ ਆਮ-
ਲੀ ਅਨੇਕ ਤਰਾਂ ਖਿੜੀ ਕਚਨਾਲ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਸੁਹਾਈ
ਹੈ ॥ ਖੋਪਾ ਤੇ ਖਰੋਟ ਬੂਟੇ ਪਿਸਤੇ ਬਦਾਮਾਂ ਦੇ ਭੀ ਖਿਰਣੀ
ਖਜੂਰ ਸਰੂਨਾਲ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ ॥ ਖਟੇ ਮਿਠੇ ਸੇਉ ਤੇ ਸ਼ਤੂਤ
ਵਿੱਚ ਪੱਕ ਰਹੇ ਟਸ ਰਿਹਾ ਬਾਗ ਰਸਦਾਰ ਮਿਠਿਆਈ
ਹੈ ॥ ਝੂਲ ਰਹੇ ਰੁੱਖ ਭੁੱਖ ਦੁਖ ਲਹੇ ਮਾਣਸਾਂ ਦੇ ਜੀਵਾਸਿੰਘ
ਤੁੱਲੇ ਐਸੀ ਰਚਨਾ ਰਚਾਈ ਹੈ ॥ ੯ ॥ ਆਵਲੇ ਬਹੇੜੇ ਐ
ਬ੍ਰਿਖ ਗਿਣਾਂਕੇੜੇਕੇੜੇ ਨਿੰਮਟਾਲੀ ਢੇਕਔਰਬੇਰੀਆਂ ਬਬੇਰੀ
ਆਂ ॥ ਖਿਲੀ ਫੁਲਵਾੜੀ ਤੇ ਸੁਰਖਗੁਲ ਬੂਟੀਆਂਨੂੰ ਫੁਲਬੁ-
ਲਾਂ ਪੌਂਦੀਆਂ ਅਨੰਦਨਾਲ ਫੇਰੀਆਂ ॥ ਮੁਸ਼ਕੇ ਗੁਲਾਬ ਖੁਸ਼
ਬੋਇ ਤੇ ਗਿਰਨ ਭੈਰ ਰਸ ਮਾਣ ਹੋਏ ਜੋ ਪੁਸ਼ਪ ਪਰ ਫੇਰੀ-
ਆਂ ॥ ਸਾਰਸ ਸੁਰਖ ਤੇ ਅਗਨ ਬਈਏ ਜਾਨਵਰ ਜੀਵਾਸਿੰਘਾ
ਹੋਈਆਂ ਮਨ ਸਭ ਕੇ ਦਲੇਰੀਆਂ ॥ ੧੦ ॥ ਰਬ ਦੀ ਮਿਹਰ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.